

สรุปข้อค้นพบ นวัตกรรมเรียนรู้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นวัตกรรมจัดการปัญหาภาวะอ่านและการ
คัดกรองเด็กอ่านกลุ่มเสี่ยง 14-07-59

ประเด็น

ข้อ 1
การสืบค้นในพื้นที่
พื้นที่ค้นหาปัญหา
อย่างไร

รายละเอียด

ศูนย์อนามัย

- จัดทำระบบฐานข้อมูลของเขต แบบฟอร์มการเก็บข้อมูล
- โรงเรียนนำข้อมูลมาวิเคราะห์คัดกรองกลุ่มเสี่ยง
- เชื่อมต่อข้อมูลระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานสาธารณสุข
- ประสานและสร้างภาคีเครือข่าย สสจ สสอ สพป สคม รร ศพด
- นิเทศติดตาม เสริมพลัง ผลการดำเนินงาน ความก้าวหน้า นำผลมาวิเคราะห์ และส่งคืนกลับจังหวัด

สสจ./สสอ. มี

- นำข้อมูลมาวิเคราะห์ จากการคัดกรอง (ได้จำนวน/รายชื่อเด็กอ้วน)
- จัดกลุ่ม +2SD +3SD กลุ่มเสี่ยง HT , DM
- ค้นข้อมูลให้โรงเรียน /รับสมัครโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการลดอ้วนในโรงเรียน
- ทบทวนข้อมูล/เปรียบเทียบข้อมูล กับ HDC
- รายงานผล -> ให้ผู้บริหาร/ในที่ประชุมประจำเดือนของ สสจ/สสอ
- นำข้อมูลมาวางแผน -> ทำแผนต่อไป -> ทำโครงการของบประมาณ
- ประชุมพูดคุยกับครู / โรงเรียน/สสอ /สสจ/รพ.สต /ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย (สปป./อปท/สป)

โรงเรียน

- จัดทำแผนพัฒนา/แผนปฏิบัติการ
- ชึ่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง โดยใช้โปรแกรมเฝ้าระวังของสำนักโภชนาการ
- ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ มีกรรมการสถานศึกษาร่วม (ครู นักเรียนที่มีภาวะอ้วน)
- บริการอาหารกลางวันโดยใช้โปรแกรม Thai School lunch เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
- จัดกิจกรรมออกกำลังกายหน้าเสาธง สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้ง

โรงพยาบาล

1 ให้พื้นที่ลงไปติดตามและจัดกิจกรรม/จัดอบรมความรู้ให้นักเรียนเพื่อปรับพฤติกรรมการบริโภค/จัดทำชุดการเรียนรู้/จัดทำอบรมเมนูอาหารTSL/ประเมินผลนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม/จัดกิจกรรมตามความ/เสี่ยงนำมาจัดโครงการ 3อ 3ส/ให้คำแนะนำกับเด็กและครูประจำชั้น/ติดตามน้ำหนักกลุ่มเป้าหมาย

ประเด็น	รายละเอียด
<p>ข้อ 2 มีนักจัดการน้ำหนักเด็กวัยเรียน</p>	<p>ศูนย์อนามัย - สสจ./สสอ. - ถ่ายทอดความรู้ให้กับ ครู ก ข ในพื้นที่ และสนับสนุนด้านวิชาการ สร้างนักจัดการน้ำหนักเด็กวัยเรียน โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนวิทยากร เอกสาร คู่มือต่างๆ แก่ ภาศึเครือข่าย - จัดตั้งคลินิกสาธิตบริการในการแก้ไขปัญหาทุพโภชนาการ -ศอ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานกับจังหวัดและพื้นที่โดยบูรณาการเข้ากับงานจังหวัดต่างๆ -กิจกรรมแกนนำเสริมสุขภาพ <p>โรงเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งครูอบรม smart kids coacher และถ่ายทอดความรู้ให้กับอ.น้อยแกนนำในการทดสอบอาหาร กิจกรรมเสี่ยงตามสายให้ความรู้ของโรงเรียน 2. จัดกิจกรรมเสี่ยงตามสาย บอกเล่าข่าวยามเข้าที่เกี่ยวกับสุขภาพ 3. แบ่งกลุ่ม อ.น้อยตรวจคุณภาพอาหารในครัวของโรงเรียน ทดสอบสารพิษตกค้าง เช่น บอกแร็ก ฟอสฟอรัส 4. นำเต้นแอโรบิกเพื่อออกกำลังกาย 5. จัดชุมนุม ทำกิจกรรม <p>โรงพยาบาล</p> <p>จนท.รพ.ร่วมกับครูและแกนนำนักเรียน อ.น้อย/ ครูร่วมกับแกนนำร.ติดตามซั้งน.เด็กอ้วนทุกสัปดาห์/ จัดกิจกรรมออกกำลังกาย/บันทึกสมุดคู่มือ ประกอบด้วยรายการอาหารแต่ละมื้อ การออกกำลังกาย ส่งครูทุกสัปดาห์ เพื่อติดตามและแก้ไข ประเมินผลเป็นรายเดือน</p>

ข้อ 3
เพียรทำคัดกรอง

ศูนย์อนามัย

สสจ./สสอ.

- สนับสนุนการเฝ้าระวังและการคัดกรอง เช่นเครื่องมือต่างๆโปรแกรมการคัดกรองต่างๆ
- มีการคัดกรองแต่ไม่มีระบบการส่งต่อ
 - ศอ ทำแนวทางการดำเนินงาน ชี้แจงไปยังภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียน

1. ส่งต่อ รพ./รพ.สต.ในการจัดการน้ำหนักเด็กอ้วน
2. ใช้โปรแกรมเฝ้าระวังของกรมอนามัย
3. แยกกลุ่มเด็กเป็น 3 กลุ่ม (กลุ่มพอม ปกติ อ้วน)
4. จัดตั้งไลน์กลุ่มเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของน้ำหนักเด็ก
5. จัดอาหารในโรงเรียนโดยใช้โปรแกรม Thai school lunch
6. จัดกิจกรรม DPAC

โรงพยาบาล

1. ครูดัดกรอง ส่งเข้าคลินิก DPAC พบแพทย์ (ประเมินภาวะสุขภาพ ช้ำ/พฤติกรรมกรบรโภค/ให้เด็กทำพันธสัญญากับตัวเอง)/ โครงการค่ายลดอ้วนลดพุง จะจัดในช่วงเด็กปิดเทอม/
2. ตั้งเป้าหมายการจัดการน.ตนเองระยะสั้น/กลาง/ยาว ชั่งนน.ทุกครั้งที่มาตามนัด , ประเมินผลความเสี่ยงที่มีอยู่, สมุดบันทึกน้ำหนัก, ตรวจสุขภาพ

ประเด็น	รายละเอียด
<p>ข้อ 4 กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้</p>	<p>ศูนย์อนามัย สนับสนุนและผลักดันการดำเนินกิจกรรม</p> <p>สสจ./สสอ. โรงเรียนมีผลการจัดกิจกรรมให้กับสสจ.ในแต่ละเดือนที่ดำเนินการ มอบนโยบายให้แก่พื้นที่ และมีการผลักดันให้มีกิจกรรมด้านสุขภาพในช่วงลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สนับสนุนคู่มือลดเวลาเรียนฯ</p> <p>โรงเรียน ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ผ่านชมรม ผ่านกิจกรรมของโรงเรียน โดยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีสุขภาพดีขึ้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำโครงการที่สอดคล้องกับนโยบาย 4H Head Heart Hand Health <ul style="list-style-type: none"> - Head รู้จักวิเคราะห์แยกแยะสารอาหารที่บริโภค - Heart ปลูกฝังเด็กรักตนเอง เช่นรู้จักเลือกซื้อ และเลือกบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ นักเรียนไม่ให้ซื้ออาหารขยะ - Hand ปลูกฝังสวนครัวรั้วกินได้ เช่น การเลี้ยงเป็ด การปลูกมะนาว การทำปุ๋ยชีวภาพ การเพาะเห็ด ฯลฯ งานประดิษฐ์ - Health ออกกำลังกาย ว่ายน้ำ เต้นแอโรบิก 2. กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ได้แก่ การละเล่นพื้นบ้าน (มอญซ่อนผ้า งูกินหาง ม้าก้านกล้วย) หรือ เล่นกีฬาประเภทต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจ กิจกรรมกระตุ้นสมองตามหลัก BBL, ตาราง 9 ช่อง , บาสโลป 3. การสอนทำอาหารเพื่อสุขภาพ 4. การจัดกิจกรรมแก้ปัญหานักเรียนที่มีภาวะเสี่ยง โดยการเชิญวิทยาสอนเรื่องการออกกำลังกาย ให้ความรู้ในการเลือกรับประทานอาหาร คุณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ 5. การฝึกอ่านฉลากอาหาร ฉลากโภชนาการ <p>โรงพยาบาล นำไปใช้โดยรร.จัดกิจกรรมกับนร.เอง / โรงพยาบาลยังไม่ได้ประสานงานเข้าไปขอทำกิจกรรมด้านสุขภาพเอง แต่ในส่วนขอโรงเรียนในเขตที่รับผิดชอบของโรงพยาบาล ครูจะใส่กิจกรรมแอโรบิคหลังเลิกเรียนและกิจกรรมสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย / ดำเนินการเฉพาะ 4 รร.ที่ MOU กับโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ วางแผนร่วมกับครูอนามัยรร. ครูคัดกรองกลุ่มเสี่ยง</p>

ประเด็น	รายละเอียด
---------	------------

ข้อ 5
รายงาน HDC

โดยภาพรวมโปรแกรมรายงานผล ที่ใช้มีหลากหลาย เช่น Hosxp JHSIC HosOs

ปัญหาการรายงานผล
ใน 43 แฟ้ม ไม่มีแฟ้มนักเรียนทำให้การดึงข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง
ขาดความครบถ้วนของข้อมูล เช่น ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน คีย์แล้วไม่ปรากฏในฐานข้อมูลและไม่ป้อนข้อมูล
ยังไม่มี Database ของเรื่องเด็กอ้วน
ขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหรือการป้อนข้อมูล
เพิ่มชุดข้อมูลให้ประมวลผลเป็นรายโรงเรียนได้
เพิ่มข้อมูลของสุขภาพเด็กในทุกเรื่อง เช่น ภาวะซีด สายตา IQ EQ IPP

แต่ที่สำคัญ **โรงเรียน**

1. จัดส่งข้อมูลภาวะโภชนาการโดยใช้ DMC ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. ใช้โปรแกรมการเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของกรมอนามัยจะแปรผลอัตโนมัติ และส่งข้อมูลเป็น paper ให้หน่วยงานสาธารณสุข
3. ขอให้เชื่อมโยงข้อมูลโปรแกรมเฝ้าระวังการเจริญเติบโตกรมอนามัยกับโปรแกรม DMC ของสพฐ.

ประเด็น	รายละเอียด
<p>ข้อ 6 นวัตกรรม การจัดการ ภาวะอ้วนในเด็ก</p>	<p>ศูนย์อนามัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปิงปอง 7 สี - stop sugar - บ้านเลขที่ 11/7 - เครื่องวัดส่วนสูงทำจากท่อ เอสลอน - การออกกำลังกายสำหรับสมณสารูป ใน รร.พระปริยัติธรรม <p>สสจ./สสอ. มีกิจกรรมและอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น จักรยานลดพลังงาน ปั่นเพื่อสูบน้ำ รดพืชผักผลไม้ รูปแบบการเดิน (แกนนำนักเรียนนำเดิน) เกิดทีมโภชนาการมีความรู้ /ทักษะการจัดอาหารในโรงเรียน เมื่อได้รับการถ่ายทอดจากศูนย์อนามัยและสำนักโภชนาการเป็นวิทยากรของจังหวัดถ่ายทอดความรู้</p> <p>โรงเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ออกกำลังกายในรูปแบบจักรยาน fat burn และกระดาน sit up 2. โมเดล stop sugar การวิเคราะห์ฉลากโภชนาการเพื่อเลือกรับประทานสิ่งที่ไม่ดีประโยชน์ 3. การเดิน fun for fit เพื่อลดน้ำหนัก 4. การออกกำลังกายโดยใช้ตาราง 9 ช่อง 5. เครื่องออกกำลังกายไร้น้ำหนัก <p>โรงพยาบาล เพลงลดอ้วน แข่งขันลดน้ำหนักระหว่างโรงเรียน</p>